

Vélemény

DÉNES
FERENC

SPORTKÖZGAZDÁSZ

ARANYESŐ, PÉNZESŐ

Sok, kevés vagy megfelelő mértékű az olimpiai bajnokok 35 millió forintos és a helyezettek arányosan kevesebb jutalma?

Megdolgoztak érte – vélekednek egyesek. Az érvelés rejtetten azt feltételezi, hogy a közösség, illetve az őt képviselő magyar állam között valamiféle munkaszerződés jött volna létre, amelyben a sportolók valamit vállaltak – bajnokok lesznek, érmesek, „a legjobbjukat adják” –, cserébe munkajövedelmet kapnak, amely összeg 2011-es árakon nagyjából 20-21 év nettó átlagkeresetével egyenlő. Ebben a felfogásban az olimpikonjaink a köz alkalmazottai, amely valóban unortodox felfogása a sportgazdaságnak.

Kiemelkedőt teljesítettek, nem úgy, mint például a falábú futballisták – mondják mások. Mennyire igaz, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy például a Team GB futballválogatottban játszott az a Ryan Giggs, aki nagyjából két hét alatt megkeresi a magyar bajnokok jutalmának összegét. Pedig a brit focisták kiestek a negyeddöntőben, bezzeg, milyen szépen lengett a lovon Berki Krisztián! Csakhogy Ryanre és társaira hetente 75 ezer ember kíváncsi az Old Traffordon, és ők 8-10 meccsen összeadják a magyar sport teljes évi felkészülési összegét. Egy magyar szertornaeseményen tán 50 év alatt jön össze ez a nézőszám, és még csak nem is fizetnek a nagyszerű látványért. Csendesen jegyzem meg: a magyar NB I-es bajnokik átlagos fizetónéző-száma is meghaladta már a 4000-et. Az emberek a pénztárcájukkal szavaznak, és egyelőre nem a hosszútávúszás mellett tették le a voksukat.

Magánalapról

„Létrehozhatnánk egy magánalapot: kizárólag magánszemélyek fizethetnének be adózott jövedelmükből, és kizárólag ez a pénz fedezné az olimpikonok jutalmát és életjáradékát.”

egymillió eurót. Elgondolkozhatunk azon, milyen (sport)életet szeretnénk: angolt vagy grúzt?

A jutalmak összegét nem lehet önmagukban vizsgálni, jó esetben szervesen illeszkedik egy ország sportkultúrájába, társadalmi normarendszerébe. Magyarországon a meghatározó olimpiai sportágak esetében például összetett köztámogatási rendszer épült ki. A gyerekkorban sportolni kezdők költségeit szinte kizárólag a családok állják, aztán a tehetségeknél a finanszírozást jelentős mértékben átveszik az adófizetők. Támogatjuk a felkészülésüket – az állami és az önkormányzatok által fenntartott létesítményekben –, az edzőtáborozásokat, a külföldi versenyzésüket. Ösztöndíjat adunk nekik, nemritkán a fizetésükbe is „beszállunk”, elutazzatjuk őket az olimpiára, jutalmat adunk, a nyerteseknek 35 éves koruktól havi életjáradékot (mai árakon nagyjából nettó 213 000 forintot, a helyezetteknek arányosan kevesebbet). Tisztelet azon kivételeknek, akik akár az egzisztenciájukat kockáztatják az olimpiai sikerért.

Elfogadom azok véleményét, akik szerint ez rendjén való, de azokét is, akik szeretnék a vélemények súlyát megmérni. Létrehozhatnánk egy magánalapot: kizárólag magánszemélyek fizethetnének be adózott jövedelmükből, és kizárólag ez a pénz fedezné az olimpikonok jutalmát és életjáradékát. Annyit, amennyit. Én biztos nem sajnálnék évente egy-kétezer forintot. És Ön?